

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320203894
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8320203894.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci navrhovateľa: B. Y., K.. XX.XX.XXXX, I. O. S. O. XX, XXX XX Q., zastúpený matkou Q.. P. Y., K.. XX.XX.XXXX, I. O. J. XXXX/XX, XXX XX Z., proti povinnému z platenia výživného: B. Y., K.. XX.XX.XXXX, I. O. S. O. XX, XXX XX Q., I..Č.. Ú. K. B.S. I. U. R. W. B. W., W. W. T.. S.. K., XXX XX W., v konaní o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní povinnej osoby z platenia výživného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 21Pc/30/2020-65 zo dňa 4.8.2021 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovateľ sa návrhom domáhal určenia vyživovacej povinnosti.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Otec B. Y., K.. XX.XX.XXXX je povinný prispievať svojmu synovi B. Y., K.. XX.XX.XXXX výživné na plnoleté dieťa vo výške 250 eur mesačne, ktoré bude splatné vždy do 25 dňa v mesiaci vopred a to prevodom na účet číslo W. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

- II. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietal.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 4, 5, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že návrh navrhovateľa je dôvodný len čiastočne a to vo výške 250 eur mesačne a v tejto časti súd návrhu navrhovateľa vyhovel. Súd zistil, že navrhovateľ preukázal svoje odôvodnené potreby, výdavky a náklady, je zřejmé, že študuje I. Y.S. Q. K. T. K. T.. Býva v prenajatom byte, dopravuje sa MHD a má výdavky na stravu, hygienu, štúdium, kde platí

aj školné, tak ako to uviedol v návrhu. Tieto jeho náklady ani neboli rozporované a v konaní boli preukázané. Na druhej strane však súd v zmysle vyššie uvedených ustanovení Zákona o rodine musel skúmať schopnosti a možnosti platiť výživné na strane povinného otca - odporcu. Tu súd zistil, že otec okrem mesačného dôchodku vo výške cca 320 eur nemá žiadny iný pravidelný príjem. Je vlastníkom nehnuteľnosti - pozemkov väčšinou v k. ú. Q. a k. ú. O., z ktorých však nemá žiaden príjem. Otec nepodniká, nie je v pracovnom pomere a cca 4 roky bol vo výkone väzby, pretože bol obvinený z napadnutia bývalej manželky. V súčasnej dobe je rozsudok voči nemu právoplatný a v konaní sp. zn. 1T/50/2018 bol odsúdený právoplatne na trest odňatia slobody v trvaní cca 8 rokov (zhodné vyjadrenie účastníkov). V súčasnosti si tento trest začal vykonávať v Ú. V. B. B. U. I. R. U. W. B. W.. Manželstvo odporcu a jeho manželky zástupkyne navrhovateľa je právoplatne rozvedené. Z vyššie uvedeného dokazovania je zrejmé, že na strane otca neboli preukázané schopnosti a možnosti platiť výživné z dôvodu nedostatočného príjmu na jeho strane. Súd však aj napriek tomu návrhu vyhovel v časti 250 eur, pričom vychádzal z vyjadrení odporcu k návrhu na učenie výživného počas tohto konania, kde odporca sám uviedol, že nevidí dôvod na určenie výživného súdom, pretože si dlhodobo vyživovaciu povinnosť plní dobrovoľne a zasiela synovi - navrhovateľovi peniaze. Doložil o tom aj listinné dôkazy a to výpisy zo svojho účtu, tak ako je vyššie uvedené. Odporca uviedol, že aj naďalej si bude plniť túto vyživovaciu povinnosť tak ako doteraz. Z vyššie uvedených výpisov z účtu a z vyjadrenia odporcu je zrejmé, že odporca priemerne platil navrhovateľovi na výživné sumu 250 eur mesačne, a preto súd v tejto časti návrhu vyhovel, pretože je to v súlade s dobrými mravmi a je to v záujme dieťaťa odporcu - jeho syna, ktorý sa v súčasnosti sústavne pripravuje na výkon svojho povolania. Odporca uviedol aj na pojednávaní, že aj v tomto roku mu dal cca 2.000 eur a doplatí mu ešte do 3.000 eur. Preto súd v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol ako nedôvodný. Odporca sa taktiež bránil tým, že vtedy ešte manželke - matke navrhovateľa vyplatil sumu 38.700 eur práve na štúdium na vysokej škole. Táto skutočnosť však preukázaná nebola. Bývala manželka potvrdila, že jej vyplatil sumu 38.700 eur, avšak to bolo ešte v dobe, kedy sa ani nevedelo, či syn bude študovať na vysokej škole a išlo o úhradu úplne inej veci a nie o úhradu výživného na navrhovateľa. Odporca tak nepreukázal, aby práve táto suma bola určená na výživné pre jeho syna - navrhovateľa, ktoré by bolo vyplatené vopred.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

III. Obsah odvolania osoby povinnej z platenia výživného

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote otec plnoletého syna ako osoba povinná z platenia výživného. Uviedol, že naďalej trvá na námietke zaujatosti o vylúčení sudcu Mgr. Petra Siváka, voči ktorému nemá dôveru v jeho rozhodovanie. Namietal, že jeho syn má dosť nasparených finančných prostriedkov, 38.700 eur mu dal na školu a účet jeho matky. Konštatoval, že jeho príjem pozostáva z dôchodku vo výške 162,- eur mesačne. Zdôraznil, že syn má veľa možností zo strany štátu, Ministerstva školstva, urobiť projekt, aby mu štát preplatil celé štúdium. K odvolaniu priložil prepúšťaciu správu z K. V. R. Ý. U. R. Ú. B. I. U. R. W. B. I. a uviedol, že 49 eur, ktoré mu ostávajú z jeho príjmu, nepostačuje na lieky. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť vec súdu na nové konanie s novým sudcom.

7. Matka navrhovateľa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že trvá na výživnom v súdom určenej výške aj s ohľadom na tvrdenie povinného na pojednávaní, že do konca roka 2021 doplatí výživné synovi B. sumu 1.000 eur, čo nesplnil.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny.

9. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je určenie výživného na navrhovateľa, ktorého sa domáha od povinného. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým určil povinnému povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 250 eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred a to prevodom na účet číslo W. XXXX XXXX XXXX XXXX počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku. Námietky osoby povinnej z platenia výživného spočívajú v argumentácii, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť stanovené výživné.

10. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a keďže odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje. Odvolací súd nenachádza ani s prihliadnutím na argumenty odvolateľa dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže mu preto dať za pravdu. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Odvolací súd konštatuje, že ako okolnosť odôvodňujúca trvanie vyživovacej povinnosti rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium. Aplikačná prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa (pojem sústavná príprava na povolanie si pre svoje potreby definujú viaceré zákony, čo môže byť pre súd určitým návodom). Vo všeobecnosti sa vychádza z definitívneho získania predpokladov na výkon povolania, pričom vždy je potrebné prihliadnuť na individuálne okolnosti každého prípadu. Je potrebné vziať do úvahy situáciu na trhu práce, existenciu oveľa širšieho okruhu foriem štúdia, vzdelávacích inštitútov, dopĺňania jazykových znalostí potrebných pre možnosť realizácie získaného vzdelania, rekvalifikačné kurzy, diaľkové štúdium, nadstavbové štúdium, prípadné prerušenie štúdia, zahraničné stáže, potrebu zvyšovania kvalifikácie a vzhľadom k uvedenému bude niekedy náročnejšie ustáliť okamih nadobudnutia schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Odôvodnené by mohli byť niektoré z týchto foriem pokračovania vo vysokoškolskom štúdiu, predovšetkým v prípade značných možností na strane povinného rodiča. Na jednej strane treba zohľadniť záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja dieťaťa k práci.

13. Teleologický výklad § 62 ods. 1 ZoR je zásadne postavený na myšlienke človeka plne zodpovedného za svoj osud. Od okamihu nadobudnutia schopnosti samé sa živiť, má dieťa svoje príjmové pomery objektívne vo svojich rukách, je „strojom svojho šťastia“. Záleží spravidla len na ňom (na jeho usilovnosti), v akých majetkových pomeroch bude žiť, pokiaľ v tomto ohľade nebude aktívne, negatívne dôsledky si ponesie samé dieťa. Zmyslom a účelom je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť (nález Ústavného súdu ČR zo dňa 13. marca 2013, sp. zn. I.ÚS 2306/12).

14. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok, odvolanie i ďalšie vyjadrenia účastníkov konania, ako aj obsah celého spisového materiálu a dospel k zhodnému záveru ako prvoinštančný súd o dôvodnosti podaného návrhu na určenie výživného.

15. Schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť sa zásadne nadobúda skončením vysokoškolského štúdia II. stupňa, pokiaľ sa dieťa rozhodne študovať na vysokej škole po ukončení stredoškolského štúdia. U navrhovateľa bolo preukázané, že študuje I. Y. Q. K. T. K. T. Býva v prenajatom byte, doprava je sa MHD

a má výdavky na stravu, hygienu, štúdium, kde platí aj školné, tak ako to uviedol v návrhu. Tieto jeho náklady ani neboli rozporované a v konaní boli preukázané.

16. Pokiaľ sa týka námietok uvedených v odvolaní, tak otec namietal skutočnosť, že jeho syn má dosť nasparených finančných prostriedkov, ktoré mu poskytol na štúdium. Súd prvej inštancie sa s námietkou úspor na štúdium, pretože boli namietané aj pred súdom prvej inštancie vysporiadal, táto skutočnosť preukázaná nebola (matka navrhovateľa potvrdila, že povinný vyplatil sumu 38.700 eur, avšak v čase, kedy sa nevedelo, či syn bude študovať na vysokej škole, nešlo o úhradu výživného na navrhovateľa) a teda povinný nepreukázal, že suma bola určená na výživné pre jeho syna - navrhovateľa, ktoré by bolo vyplatené vopred. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením plne stotožnil. Dodáva nad rámec odôvodnenia súdu prvej inštancie to, že na výživné od rodiča má navrhovateľ zo zákona nárok, nakoľko sa pripravuje na budúce povolanie formou denného štúdia na vysokej škole.

17. Povinný namieta, že syn má veľa možností zo strany štátu, Ministerstva školstva, urobiť projekt, aby mu štát preplatil celé štúdium. Odvolací súd konštatuje, že každý rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerňovať tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Výživné tak ako ho určil súd prvej inštancie, zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb oprávneného z platenia výživného, ktorého odôvodnené výdavky ako mladého dospelého muža pripravujúceho sa na budúce povolenie sú rozhodne vyššie ako výdavky povinného, ktorého potreby sú už stabilizované, preto je nepochybné, že matka oprávneného z platenia výživného dopĺňa zdroj jeho výživy na hranicu nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj. Odvolací súd konštatuje, že je neakceptovateľné a v rozpore s dobrými mravmi, aby otec preniesol svoju zákonnú povinnosť na štát, resp. plnoletého syna. Odvolací súd taktiež zdôrazňuje, že aj keby navrhovateľ mal príjem z brigádnickej činnosti, bolo by absurdné do príjmov dieťaťa zahrnúť finančné prostriedky získané jeho vlastným pričinením tak, že otec by bol súdom prakticky zbavený povinnosti platiť výživné s odôvodnením, že potreby dieťaťa sú v plnom rozsahu uspokojené (nález ÚS ČR sp.zn. II.ÚS 3113/10 z 21.4.2011).

18. Pri uplatnení princípu tzv. potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd teda neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potencionalne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce, bez ohľadu na to, že o tento príjem v dôsledku svojho nezodpovedného (teda aj neopatrného, či nedbanlivostného a tiež protiprávneho správania) prišiel.

19. Je nepochybné, že odvolateľ o možnosť dosahovať výživnému zodpovedajúci príjem prišiel v dôsledku páchanej trestnej činnosti. Otec nepodniká, nie je v pracovnom pomere a cca 4 roky bol vo výkone väzby, pretože bol obvinený z napadnutia bývalej manželky. V konaní sp. zn. 1T/50/2018 bol odsúdený právoplatne na trest odňatia slobody v trvaní cca 8 rokov (zhodné vyjadrenie účastníkov), v súčasnosti trest začal vykonávať v Ú. V. B. B. U. I. R. W. B. W..

20. Súd prvej inštancie správne pristúpil k rozboru príjmu výživou povinnej osoby - otca a svoj postup aj presvedčivo vysvetlil. Opísané východiská v plnom rozsahu opodstatňujú záver, že možnosti a schopnosti otca vzhľadom na skutočnosti, v ktorých má pôvod (páchanie trestnej činnosti a s ňou spojený výkon trestu), požadovanú zmenu stanoveného výživného neodôvodňujú. Tento stav nemá pôvod v objektívnych, nezávisle od konania otca vzniknutých okolnostiach (opak z vykonaného dokazovania nevyplýval), čo nemôže byť vykladané a hodnotené v neprospech výživou oprávnenej osoby - plnoletého syna.

21. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o určení zmene výživného správne vychádzal z potenciality príjmov otca, s poukazom na jeho vyjadrenie, že nevidí dôvod na určenie výživného súdom, pretože si dlhodobo vyživovaciu povinnosť plní dobrovoľne a zasiela synovi - navrhovateľovi peniaze, aj naďalej si bude plniť túto vyživovaciu povinnosť tak ako doteraz, aj na pojednávaní uviedol, že v tomto roku mu dal cca 2.000 eur a doplatí mu ešte do 3.000 eur. Preukázateľne otec priemerne platil navrhovateľovi na výživné sumu 250 eur mesačne. Navyše vzatie do väzby a následný výkon trestu otca, nemožno vyhodnotiť ako okolnosti, ktoré by otca z objektívnych, ním nezavinených dôvodov takto znevýhodnili dosahovať príjem. Niet teda objektívneho preukázaného dôvodu, indikujúceho k odlišnému posúdeniu tejto skutočnosti (schopnosti a možnosti otca). Pokiaľ sa otec navrhovateľa zbavil možnosti dosahovať pravidelný príjem tým, že spáchal trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený, správne súd prvej

inštalácie na tieto okolnosti vo vzťahu k zákonným podmienkam uvedeným v § 75 ods. 1 Zákona o rodine neprihliadal. Táto skutočnosť nemôže byť na ujmu dieťaťa aj plnoletého, v podobe zníženej vyživovacej povinnosti otca, keďže si uvedenú situáciu otec zapríčinil jednoznačne sám, dopustením sa protiprávneho konania. Uvedeným by nedôvodne bola jej znášaním v plnom rozsahu zaťažovaná matka napriek tomu, že táto si ju dobrovoľne plní. Vyživovacia povinnosť je prvoradá povinnosť každého rodiča a túto si rodič musí plniť aj na úkor svojich osobných potrieb.

22. Vyhodnotením uvedených skutočností nemožno vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštalácie nič vytknúť. Tento vo svetle správnych teoretických východísk aplikovaných na zistený skutočný stav dôvodne posúdil, že nie sú splnené zákonné predpoklady pre otcom požadované určenie výživného a neindikuje k takémuto záveru ani obsah podaného odvolania. Súd prvej inštalácie správne neprihliadal len na aktuálne reálne dosahovaný príjem otca, ale vo svetle princípu tzv. potenciality príjmu otca vychádzal zo schopností a možností otca, o ktoré sa otec v dôsledku spáchania trestnej činnosti pripravil. Odvolacie námietky otca tak nebolo možné vyhodnotiť inak, ako nespôsobilé privodiť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie.

23. Čo sa týka namietania nesprávnosti rozhodnutia z dôvodu zaujatého konania sudcu, tu taktiež odvolací súd poukazuje na inštitút stanovený v § 52 CSP. V danej veci nebol sudca zákonným postupom podľa ust. § 52 a nasl. CSP vylúčený z rozhodovania. V záujme plynulosti konania bez zbytočných prieťahov sa účastníkom konania zamedzuje, aby účelovo predlžovali konanie opakovanými námietkami zaujatosti sudcu. CSP z tohto dôvodu v ust. § 53 ods. 2 upravuje výnimky z povinnosti súdu rozhodovať o takýchto typoch námietok. Jedná sa o oneskorené námietky, opakované námietky a námietky postupu sudcu. V danom prípade ide o opakovanú námietku, v ktorej odvolateľ uplatnil obsahovo totožné dôvody „trvá na námietke zaujatosti o vylúčení sudcu Mgr. Petra Siváka, voči ktorému nemá dôveru v jeho rozhodovanie“, ktoré už boli posudzované súdom prvej inštalácie v predchádzajúcom rozhodnutí podľa §52 CSP. Uvedeným sa odvolací súd zaoberal aj z toho dôvodu, že zákonný sudca patrí medzi základné podmienky konania a keďže dospel k záveru, že dôvody vznesené odvolateľom nie sú spôsobilé spochybníť nezaujatosť sudcu, vyjadril tento záver v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktorým o opravnom prostriedku rozhodoval, napriek zákonnej konštrukcii, že sa na takéto námietky neprihliada, teda sa na ne hľadí, tak akoby vôbec podané neboli.

24. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trov odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštalácii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).